

Natiqin “eşidilən” baxışları...

Yazı sənəti ilə məşğul olanlar yaxşı bilir: ilk cümləni tapmaq böyük bir məqaləni yazmaqdan daha çətinidir. Saatlardır onun haqqında yazacağım yazının da ilk cümləsini

düşünürəm. Elə indicə qəfildən ondan bəhs edən “Oğul” filmindəki italyan fotoqrafın bir fikri düşdü yadıma: “Müharibənin insan simasıdır Natiq”...

Natiq Qasimovdan danışsıra... Düz 32 ildir 21 yaşında qalan, düz 32 ildir 21 yaşından sonrakı aqibətindən doğru-dürüst məlumat ala bilmədiyimiz Natiqdən. Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Natiq Qasimovdan...

Natiq Qasimov Birinci Qarabağ müharibəsində məğlub olaraq torpaqlarının iyirmi faizini itirmiş, on mindən çox şəhid vermiş, bir milyondan çox məcburi köçkünü olan Azərbaycanın qəhrəman siması, insan üzüdür.

Onun gəncliyi ölkəmizin ən ağır, ən məşəqqətli zamanlarına düşdü. İki illik hərbi xidmətdən qayıdan Natiq Vətənə dönər-dönməz onu od-alov içində, qan-qada qoynunda gördü. Qəlbi torpaq eşqiylə döyünən oğlan dözərdimi bu müsibətə? Dözmədi... Natiq də dözmədi... Birbaşa cəbhəyə yollandı.

Onun qəhrəmanlıq hekayəsi də elə bundan sonra başladı: O, Ağdamda Yaqub Rzayevin (Qatır Məmməd) başçılığı altında “Qarabağ şahinləri” dəstəsində ermənilərə qarşı döyüşüb.

1992-ci ildə Xocalının Pirlər kəndi yaxınlığında yeddi əsgərimiz Alban kilsəsinin yerləşdiyi yüksəklik uğrunda ölüm-dirim savaşına qalxırlar. Onlara nəyin bahasına olursa-olsun son dərəcə əl-verişli mövqedə yerləşən Alban məbədini qorumaq tapşırılmışdı. Orada ermənilərin mühasirəsinə düşən Natiq yoldaşlarını da itirdikdən sonra təkbaşına mübarizəni davam etdirir. O, təmtəkcə 5 gün gecə-gündüz vuruşaraq düşmənləri bu posta yaxın buraxmır. Onun təslim olmayacağını anlayan ermənilər Natiqi azərbaycanlı əsirlərlə şantaj etməyə başlayırlar. 22 nəfər Xocalı sakininin gül-lələnməsinə razı olmayan Natiq kilsənin üzərindəki Azərbaycan bayrağını özü ilə götürərək təslim olmaq üçün ermənilərə tərəf gedir. Həmin vaxtdan sonra Natiq Qasimov barəsində heç bir məlumat verilməyib.

Natiq Qasimovun hazırda yayılan fotosu əsir düşərkən italyan fotoqraf tərəfindən çəkilib və “Oqonyok” jurnalında o vaxt dərc edilib.

Nə yazıq ki, mənfur düşmən başqa bir neçə belə əsir kimi, Natiq Qasimovun da əsir və ya girov götürülməsini illərlə danıb, onun sonrakı aqibəti haqqında məlumat verməkdən boyun qaçırıb.

Əfsanə deyil, nağı deyil, rəvayət deyil. Ən yaxın keçmişimiz, ən yeni tariximizin qəhrəmanlıq, ucalıq rəmzidir Natiq. Bu gənc oğlan təkcə Vətənə sevgisi, bayrağa məhəbbəti ilə deyil, həm də insanpərvərliyi ilə böyükdür, ölümsüzdür. Çünki Natiq beş gün qorxmadan-çəkinmədən qarşı çıxdığı düşməne sonsuz dəyanətlə qoruduğu postunu özünün yorğunluqdan, aclıqdan susuzluqdan təpərsiz qalmış canı üçün yox, yağlı əlində əsir olan həmvətənləri- günahsız körpələri, qadın və uşaqları üçün təhvil verdi. Onun son dayanacağı olan məbəd komandirinin tapşırığı idi və Natiq komandirinin tapşırığına əməl edə bilməməkdənsə, ölməyi üstün tuturdu. Ancaq son anda öz canından artıq bildiyi tapşırığı başqa həmvətənlərinin canı üçün fəda etməli oldu. Bu, mübariz qəlbin həm də humanistliyi, kövrəkliyi idi...

Şübhəsiz, Birinci Qarabağ müharibəsində yenilməyinə baxmayaraq, ölkəmizin tarixinin məhz həmin müharibə səhifəsində neçə-neçə belə igidlərin, qəhrəmanların adı var. Natiqi fotoqraf əbədiləşdirsə, onları vətən torpağı əbədi yaşadır.

Düz 30 ildir Natiq son fotosundakı gözlərlə baxır gözlərimizin içinə: məğrur, yenilməz, ədalət soracağı ilə. Düz 30 ildir min bir sual yağan o gözlərə baxa bilmirik. O baxışların altında əzilirdik.

Ta ki, 2020-ci ilə qədər... Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi, müzəffər ordumuzun rəşadəti, xalqımızın birliyi ilə Vətən müharibəsində qazandığımız böyük Zəfər Natiq və onun kimi qəhrəmanlarımız qarşısında yerdən qalxan başımız, kölgəsi çəkilən gözlərimiz oldu. Onların canını qurban verdikləri torpaqlarda onların qanına bulanmış mundar ayaqlar gəzmir artıq. Amma bu, hələ son deyildi. Biz onlara suverenliyimizi borclu idik. 2023-cü il o borcun qaytarıldığı il oldu.

Biz torpaqlarımızı qaytardıq, amma düşmənlə üz-üzə sorğu masasında başıdik oturan Natiqin son fotosundakı baxışlar yenə də danışdı, ədalət soragında idi. Bu ədalət təkcə özünün nakam, nəbələd taleyinə yox, bütövlükdə Birinci Qarabağ müharibəsinə idi. O baxışlar “biz məğlub deyilik, biz torpağımızı sahibsiz buraxmadıq” deyirdi. O baxışlar “biz vətənimizi darda qoymadıq” deyərək hayqırırdı.

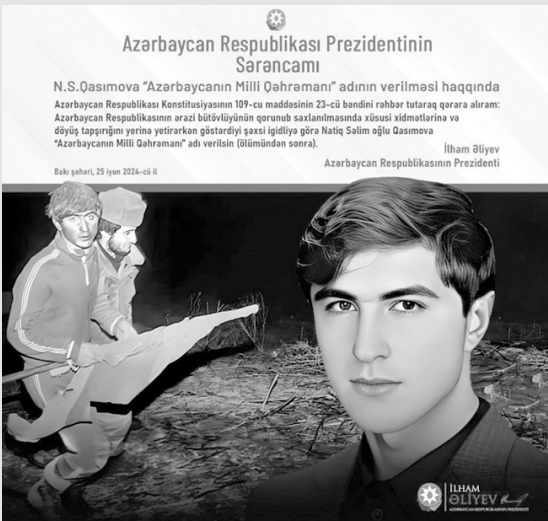
Nəhayət, o baxışların da “səsi duyuldu”. Özü də Vətənin qalib sərkərdəsi, Qarabağın xilaskarı tərəfindən... Cənab Prezident İlham Əliyev bu günlərdə Natiq Qasimova “Azərbaycan Respublikasının Milli Qəhrəmanı” adını verdi. Natiqin hekayəsində bu ad təkcə müharibədə qəhrəmanlıq göstərmiş birinə verilən titullar deyil, ümumilikdə Birinci Qarabağ müharibəsində də Azərbaycanın qələbəsidir. Ali Baş Komandan yalnız Qarabağı azad etməklə qalmadı, bu addımları ilə Birinci Qarabağ müharibəsinin faktiki məğlub tərəfi olmuş, ya da ən doğru ifadə ilə, xarici qüvvələr tərəfindən məğlub etdirilmiş Azərbaycana, o müharibənin iştirakçılara, şəhid, qazi və itkinlərinə, məcburi köçkünlərinə haqqı-ədaləti bəxş etmiş oldu. O göstərdi ki, Vətən müharibəsində bir yumruq kimi birləşən və heç nədən qorxmadan döyüşə atılaraq qələbə qazanan Azərbaycan xalqı 30 il öncə də eyni şücaətə, eyni dəyanətə malik idi. Əgər o müharibədə böyük Ermənistan xülyası ilə yaşayan və Bakıya qədər gəlməyi planlaşdıran düşmən buna nail ola bilməmiş, 20 faiz torpaqlarla kifayətlənməli olmuşdusa, yenə də Natiq Qasimov və onun kimi qəhrəman övladlarımız sayəsindədir. İllərdir xalqın qəhrəmanı olan Natiq Qasimova “Milli Qəhrəman” adının verilməsi 2023-cü ilin sentyabrında suverenliyini bərpa etmiş Azərbaycanın Qarabağ məsələsində şəksiz qələbəsinin təntənəsi oldu!

İndiyə qədər Natiqin aqibəti tam təsdiqlənməsə də bu qərarda qeyd olunur ki, ona “Milli Qəhrəman” adı “ölümündən sonra” verilib. Ölüm? Bu, sadəcə, rəsmi sənədlərin üsula uyğun qeydləridir, şübhəsiz. Qəhrəmanlar ölürmi ki?!

21 yaşlı Natiqdən cəmi 1 yaş böyük 22 yaşlı başqa bir Milli Qəhrəman haqqında da eyni sözlər yazılmışdı zamanında: “ölümündən sonra”. Bu, atəşkəs zamanı düşmən tərəfinə keçərək sələfi Natiq kimi düşmənin bağına od basan, onda “bir qoşun hücumu keçib” xofunu yaradan və son anına kimi döyüşərək onlara düşmən əsgərini cəhənnəmə varid edən Mübariz İbrahimovdur. O da ölümündən sonra Milli Qəhrəman adına layiq görülmüşdü. Amma tarix sübut etdi ki, Natiq kimi, Mübariz kimi qəhrəmanlar ölmürlər. Onlar həm xalqın, həm də dövlətinin əbədiyaşar qəhrəmanlarıdır!

Ucalığınız mübarək, Milli Qəhrəmanlar!!!

Şahənə MÜŞFİQ

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı
N.S.Qasimova "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adının verilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:
Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün qorunub saxlanılmasında xüsusi xidmətlərinə və
döyüş tapşırığını yerinə yetirərək göstərdiyi şəxsi igidliyə görə Natiq Səlim oğlu Qasimova
"Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adı verilsin (ölümündən sonra).
İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Baku şəhəri, 25 iyun 2024-cü il